

ABO

Naturreservatet Hyltan i Tidaholms kommun

Förslag till beslut om naturreservat enligt 7 kap 4 § miljöbalken

Innehåll

Beslut
Syfte
Föreskrifter för naturreservatet
Administrativa data
Beskrivning av naturreservatet
Planeringsbakgrund
Behov av och motiv för skydd
Ärendets handläggning
Upplysningar

Bilagor

Bilaga 1. Översiktskarta
Bilaga 2. Beslutskarta
Bilaga 3. Skötselplan
Bilaga 4. Sändlista
Bilaga 5. Hur man överklagar

Beslut

Tidaholms kommun beslutar att det område, som på bilagd karta (bilaga 2) avgränsats med tjock svart linje, skyddas som naturreservat med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808).

Reservatets namn skall vara **Naturreservatet Hyltan**.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd (1998:1252), fastställer Tidaholms kommun bifogad skötselplan, bilaga 3. Skötselplanens övergripande målsättningar och riktlinjer skall gälla utan begränsning i tiden.

Syfte

Syftet med naturreservatet är att:

- bevara ett för friluftslivet viktigt område i ett landskap med höga geologiska och biologiska värden samt med en ur skogsbrukssynpunkt intressant kulturhistoria

Syftet skall tryggas genom att:

- barrskogen till större delen brukas genom plockhuggning och luckhuggning
- två lövdominerade partier kommer att skötas med inriktning mot lövträdsdominans
- tre områden lämnas till fri utveckling
- öka tillgängligheten för friluftslivet genom parkeringsplats, informationstavlor, underhåll av vindskydd m.m.

Föreskrifter för naturreservatet

För att uppnå syftet med reservatet beslutar Tidaholms kommun med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 3 och 21 §§ förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken, att nedan angivna föreskrifter skall gälla. Vård och förvaltning skall bedrivas i enlighet med upprättad skötselplan, bilaga 3.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att använda mark- och vattenområden

Förutom föreskrifter och förbud enligt andra författningar är det inte tillåtet att:

1. uppföra mast, torn, antenn, eller liknande anläggning
2. uppföra byggnad
3. anlägga mark eller luftledning
4. anlägga väg
5. tippa, fylla ut, nydika eller anordna upplag
6. borra, spränga, schakta, gräva eller bedriva täkt av något slag
7. utföra dikning, dämning eller rensning eller annan åtgärd som påverkar områdets hydrologiska förhållanden
8. avverka, gallra, röja, plantera, eller utföra andra skogsvårdsåtgärder utöver de som framgår av skötselplanen

9. gödsla, använda kemiska bekämpningsmedel, rotenonbehandla sjöarna

Det är vidare förbjudet att utan kommunens tillstånd:

1. uppföra anläggning för friluftslivet
2. uppdra bas- eller stickvägar för skogsbruket
3. sätta upp tavlor eller skyltar
4. kalka i Vitsjön och Hyltesjön

Åtgärder som anges i den till detta beslut hörande skötselplan får utföras, av naturvårdsförvaltaren eller av den som naturvårdsförvaltaren utser, utan hinder av föreskrifterna.

Reparationer och underhållsröjningar av befintliga luftledningar får dock utföras. Markskador ska så långt möjligt undvikas. Samråd skall om möjligt ske med Tidaholms kommun innan arbetet påbörjas. I annat fall skall samråd ske i efterhand.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken samt 3 och 21 §§ förordningen (1998:1252) om områdesskydd gällande förvaltning av reservatet

Naturvårdsförvaltare och förvaltningsuppgifter:

1. Naturvårdsförvaltare är Swedish Match Industries AB:s Pensionsstiftelse.
2. Naturreservatet utmärks genom förvaltarens försorg enligt anvisningar av Naturvårdsverket.
3. Naturvårdsförvaltningen bedrivs enligt skötselplan som fastställs av Tidaholms kommun, bilaga 3. Skötselplanen skall ligga till grund för naturreservatets skötsel och skall vid uppkommande behov revideras.

C. Ordningsföreskrifter för allmänheten enligt 7 kap 30 § miljöbalken

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar är det inte tillåtet att:

1. framföra motordrivet fordon
2. cykla eller rida
3. elda på annan än anvisad plats, vid eldning ska försiktighet iakttas
4. fälla träd och buskar, bryta kvistar eller på annat sätt skada vegetationen
5. skada eller ta bort döda träd och vindfällan
6. medföra lösspringande hund

Med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken kan Tidaholms kommun i särskilda fall medge undantag från meddelade föreskrifter.

Motorfordon och cyklar får utan hinder av ovanstående föreskrifter parkeras vid naturreservatets parkeringsplats.

Administrativa data

Namn:	Naturreseptatet Hyltan
Kommun:	Tidaholm
Areal:	ca 20.4 ha
Fastigheter och ägare:	Hyltan 2:1 Swedish Match Industries AB:s Pensionsstiftelse
Naturvårdsförvaltare:	Swedish Match Industries AB:s Pensionsstiftelse

Beskrivning av naturreseptatet

Natur- och kulturhistoriska värden

Reservatområdet är beläget på Hökensås ca 12 km öster om Tidaholm. Landskapet är kuperat med åsar, kullar och dödisgropar av vilka de båda sjöarna Hyltesjön och Vitsjön utgör de största. Sjöarna upptar ca en tredjedel av reservatets yta och åtskiljs av en getryggsås som även utgör ett stråk av Västra Vätterleden.

Inom reservatområdet förekommer ett flertal naturtyper: sjöar, strandkärr, tallmosse, tallskog, barrblandskog, granskog, blandskog, lövskog samt igenväxande föryngringsyta. I tallskogen finns knärot vilken indikerar skog med lång kontinuitet. Spillkråkan häckar här i gamla tallar. Berggrunden i reservatets södra del är tydligt påverkat av basiska mineraler vilket ger en rik flora med bl.a. vispstarr, blåsippa m.m. Här förekommer även mer krävande mossarter som rosmossa och kranshakmossa.

Reservatområdet har tillhört ensamgården Hyltan belägen strax norr om Hyltesjön. Skogsbruket var en viktig näring vilket bl.a. framgår av fyra kolbottnar och en tjärdal som hittats vid reservatgränsen.

Friluftsliv

Området är av stor betydelse för det rörliga friluftslivet. Vandringsleden Västra Vätterleden passerar genom reservatet. Vitsjön används som badsjö. Anläggningar som ökar tillgängligheten för friluftslivet finns (se nedan).

Markanvändning

Hela området är påverkat av skogsbruk. Mindre skogspartier är dock relativt orörda och har formats av äldre tiders skogsbruk. I Vitsjön bedriver Swedish Match Industries AB:s Pensionsstiftelse fritidsfiske av inplanterad fisk. Vandringsleden Västra Vätterleden löper genom reservatet.

Bebyggelse och anläggningar

I anslutning till leden finns torrtoaletter, sittbänk, och sopkärl. Vid Vitsjön finns vindskydd, eldstad, sittgrupp och åtta bryggor. Nordost om Vitsjön finns en parkeringsplats. Norra delen av reservatet korsas av en telefonledning.

Planeringsbakgrund

Riksintressen m.m.

Reservatet ligger inom Hökensås riksintresse för naturvård. Grusinventeringen i Skaraborgs län (Länsstyrelsen i Skaraborgs län 1982) anger att avsnittet vid Hyltan har en särpräglad morfologi med en närmast unik karaktär och ger området högsta geologiska värde (klass 1) samt högsta naturvärde (klass 1). I Naturvårdsprogram för Skaraborgs län (Länsstyrelsen i Skaraborgs län 1984) ingår området i "Isälvsbildningarna vid Hammarbackarna och Gårdsjön" och ges högt naturvärde (klass 3) som geologiskt, botaniskt, zoologiskt och för friluftsliv värdefullt område.

Kommunal översiktsplan

I Tidaholms kommuns översiktsplan (antagen av kommunfullmäktige 1991-06-17) är målsättningen för riksintresset Hökensås att karaktären av oexploaterat område bibehålls.

Behov och motiv för skydd

Området kring Vitsjön och Hyltesjön är ett viktigt område för det rörliga friluftslivet i ett landskap med höga geologiska och biologiska värden samt med en ur skogsbrukssynpunkt intressant kulturhistoria. Genom bildande av ett naturreservat stärks det rörliga friluftslivets intressen i området. Markägaren har ställt sig positiv till ett områdesskydd.

Föreskrifterna är anpassade till reservatets syften och värden.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna för mark- och vattenområden enligt 3 och 4 kap. miljöbalken.

Ärendets handläggning

Inför Swedish Match Industries AB:s Pensionsstiftelse köp av fastigheten Hyltan 2:1 (genomfördes år 2000) kom man överrens med Tidaholms kommun om att bilda ett naturreservat i området. Pensionsstiftelsen har godtagit reservatbildningen utan intrångsersättning och har åtagit sig vissa skötselkostnader.

Pensionsstiftelsen har åtagit sig att bekosta gränsmarkering, informationstavlor, objektbeskrivningar, vägvisare, dokumentation, all markskötsel enligt skötselplan samt underhåll av parkering, stigar (ej vandringsled), sittanordningar och bryggor. Tidaholms kommun bekostar underhåll av vandringsled, toalett, sopkärl och vindskydd med grillplats, tillhandahållandet av ved vid grillplats, samt tömning av toalett och sopkärl.

Förslag till naturreservat har remitterats till Naturvårds- och fiskeenheten vid Länsstyrelsen Västra Götaland, Naturvårdsverket, Skogsvårdsstyrelsen och Sveriges Geologiska Undersökningar.

Tidaholms Naturskyddsförening har fått förslaget för kännedom och eventuellt yttrande.

Swedish Match Industries AB:s Pensionsstiftelse, Swedish Match Industries AB, Tidaholms kommuns Kultur- och fritidsnämnd och Källefalls Jaktlag har, som berörda mark- och sakägare, samtidigt förelagts att inkomma med eventuella synpunkter på förslaget.

Uppllysningar

Om det finns särskilda skäl får Tidaholms kommun med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken medge undantag från meddelade föreskrifter. Finns det synnerliga skäl får Tidaholms kommun helt eller delvis upphäva detta beslut.

Ansvarsfördelning vid insektsangrepp eller liknande

Eftersom området till viss del skall lämnas till fri utveckling kommer en del vindfällen och stormskadad skog att lämnas. Det ansvar som markägaren har enligt 29 § skogsvårdslagen kommer efter reservatbildningen att vara Tidaholms kommuns ansvar.